

KAJIAN KECEKAPAN PENGENDALIAN IKAN
DAN PERKHIDMATAN DI PELABUHAN
PERIKANAN CHENDERING

MOHD. KAMAL BIN ISMAIL

FAKULTI SAINS GUNAAN DAN TEKNOLOGI
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA TERENGGANU
TERENGGANU

2000

**KAJIAN KECEKAPAN PENGENDALIAN IKAN DAN PERKHIDMATAN DI
PELABUHAN PERIKANAN CHENDERING**

Oleh

MOHD. KAMAL BIN ISMAIL

Laporan Projek ini merupakan sebahagian
daripada keperluan untuk mendapatkan
Ijazah Bacelor Sains Perikanan

**Fakulti Sains Gunaan dan Teknologi
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA TERENGGANU**

2000

1100024232

ABSTRAK

Kajian kecekapan pengendalian ikan dan perkhidmatan di Pelabuhan Perikanan Chendering telah dijalankan dari bulan Ogos hingga bulan Oktober 1999 untuk mengenal pasti dan menentukan keupayaan pengendalian ikan serta perkhidmatan di pelabuhan tersebut. Sebagai perbandingan, kajian juga dijalankan di Kompleks Perikanan LKIM Pulau Kambing yang berfungsi sebagai pelabuhan piawai bagi melihat kecekapan dalam pengendalian ikan. Kajian ini menggunakan pengumpulan data yang berkaitan dengan aktiviti pengendalian ikan seperti keupayaan beratur (queuing) pada satu-satu masa, tempoh pengendalian pendaratan ikan daripada bot ke jeti dan pengiraan waktu bot berada di jeti (turnround) untuk mendaratkan ikan. Lain-lain perkhidmatan seperti pengisian air batu, air tawar dan minyak ke dalam bot juga diambil kira. Ini dijalankan melalui pemerhatian in-situ dan penemuraman mendalam mereka yang terlibat seperti nelayan, pengguna atau penyedia kemudahan pelabuhan. Selain itu, data sekunder seperti data-data pendaratan yang berkaitan diambil dari pihak pengurusan LKIM dan pihak pelabuhan.

Kajian menunjukkan kecekapan pengendalian ikan daripada bot ke jeti bagi Pelabuhan Perikanan Chendering adalah kurang baik berbanding dengan Kompleks Perikanan LKIM Pulau Kambing. Ini ditunjukkan melalui tempoh masa pendaratan ikan dan tempoh masa pengisian bekalan iaitu tempoh turnround adalah berbeza bagi kedua-dua pelabuhan dan dibuktikan melalui keputusan analisa statistik untuk Bot A, Bot B pukot jerut dan Bot B pukot tunda.

Pelabuhan Perikanan Chendering mempunyai kemudahan infrastruktur yang lebih baik berbanding di Kompleks Perikanan LKIM Pulau Kambing. Walau bagaimanapun, masalah utama pengendalian di Pelabuhan Perikanan Chendering adalah bertumpu kepada kemampuan untuk mencapai kapasiti sasaran optima bagi setiap kemudahan yang tersedia. Ini dapat disimpulkan daripada pemerhatian yang dijalankan mengenai kesesuaian reka bentuk dermaga, keadaan penyusunan bot dan sikap nelayan yang kurang baik selain masalah penimbunan mendapan pasir berhampiran dermaga.

ABSTRACT

A study of fish handling and port services was conducted in Pelabuhan Perikanan Chendering from August to October 1999 to identify the fish handling and port services capabilities. As a comparison, a study was also conducted in Kompleks Perikanan LKIM Pulau Kambing as a model in fish handling efficiency. The studies worked with a collection of data in fish handling activities such as queuing capabilities, landing period and turnaround times for fish landing. The other services such as loading ice, fresh water and diesel were also calculated and noted. On-site observation and in-depth interview carried out the studies with person involved such as fishermen, users and the port authority officials. The secondary data includes fish landing figures.

The study revealed that the fish handling capabilities of Pelabuhan Perikanan Chendering is worth more than Kompleks Perikanan LKIM Pulau Kambing. This conclusion made by considering the fish landing period and input supply period where both turnaround times were different and it was proved by statistical analysis results for Boat A, Boat B (purse seine) and Boat B (trawl net).

Pelabuhan Perikanan Chendering has better facilities when compared to Kompleks Perikanan LKIM Pulau Kambing. However, the main handling problem in Pelabuhan Perikanan Chendering is to obtain optimal target capacity for each facility there. This conclusion can be proved by study observation concerning of quaywall design, boat arrangement and fishermen's poor attitude besides the problem of sand drift that affect the quaywall performance.